

AGONIA

La tendra malalta jeya recolzada entre dos coixins gruixuts, amb el cos molt abatut, demacrada per las febradas, am los ulls brillants per l'humitat de las llàgrimas y amb aureola moradenga que'ls feya enfónzar més encar de lo que veritablement ho estaven, sentia que sa vida s concentrava en son cervell y'l pensar exageradament.

Sa boca no parava d'enrahonar; la malalta volia aprofitar lo temps de vida que li restava per arreglar tot lo que tenia pendent d'abans d'ajaures.

—Obríu los finestrons; no m'escatimeu la llum, dei xaume veure'l sol, apagueu la xinxeta que m'espant tan las tenebras, deixeu entrar una alenada d'aire pur, no hi fá res que siga fred, aixís canviarà aqueix ambient d'éter que ja'm pesa, feu lo que us mano que jo no desvariejo, no, encar estich serena y vull donar l'adeu á tot lo que m'ha fet guadir d'ensá de ma naixensa.

Mare, ja m'he despedit de tothom; no me'n he deixat pas cap, ho sé ben cert.

Ja he perdonat á mos agraviadors y he demanat perdó á mos agraviats. ¡Deu meu si m'en deixés algú!

Pare, vina, escóltam: treume aixó del coll que m'asma; cúram, cúram; ves si tens alguna cosa pera mí; corre ó sino farás tard.

¡Ah! no tens res per retornarme la vida que se m'escapa... treume aixó del coll que m'anusa, corre, corre.

¡Ah! no m'ho pots treure. A n'els altres los hi treus y á la teva filla no pots!

No't serveix lo ser metje.

Ploras!... no ploris, pare.... me perdonas si t'he fet enfadar alguna volta... no ploris que no será res.

Morta jo ja's farà gran la Tecleta y aviat te servirà... per ferho millor que jo no costa gaire.

Aixó del coll... m'asma... are puja més amunt....

No, no; encare'm resisteixo pero ja'm comenso á cansar; sents quin panteig pare?

¡Ah, Sant Joseph! tanta fé que he tingut en vos y are no m'escoltéu.

Ja no feu cas de mas prometensas ni de la novena que cada any os faig.

¡Ah, no m'escolta! ¡ingrat! no, no, perdonem; no ho volia dir....

Jo no tinch forsa, soch vensuda; ¡lástima, soch jove y no he fruhit la vida després de tanta lluita!...

Pare... Mare... Tecleta... correu... corrru... El pols se'm para, torqueu... la vida'm fuig... una mica més, vina, vida....

Tinch fred... treume aixó del coll.... El pols... el cor se'm.....

Fugí la vida de la malalta y quedá son cos ert, sos ulls encar miravan fixos y envidrehits pero am la

mirada vaga de la mort quina fredor encomanadissa se filtra en lo més íntim y us esperona en somnis quan veyeu que la mort s'atansa.

IMPRESIÓ

Á MON ESTIMAT COSÍ-GERMÁ J. B. M.

Atret per la cridoria d'una munió d'homes, vaig apropiarme an aquell lloch.

Al bell mitg d'una gran plaça vorejada d'arbres, un centenar d'homes joves, arrengrerats, vestits de totas menas, acabavan d'esser arrencats de sas llars precisament á l'edat més hermosa, l'edat dels 19 anys, l'edat que l'home comença á pensar, á sentir y á estimar, y are's veu obligat á deixar llur casal, hont hi ha trobat sempre consol y l'han acullit sempre ab alegria; are se'n veu arrencat per haver d'anar á un cuartel á apendre l'exercici de las armas, hont no se senten mes que veus extranjerias que manan; hont domina'l fuet....

¡Quina injusticia!

Tots de rengle, vigilats per una dotzena de soldats y dos oficials, esperant enfront de l'estació al tren que devia embarcarlos, conversaven y reyen, alçantse algunas veus, veus que l'eco repetia allá al fons de la plaça.

Tant sols un restava callat.

Aqueix tenia consciencia de lo que feya.

Era ben bé'l contrast de sos companys.

Son rostre trist demostrava que seguia ab recança la corrent que l'empenyia.

Semblava que volia apartarsen d'aquells que reyen y cridaven; aquells qu'anavan á esser sos companys d'armas, pero per por de desobehir no s'atrevia á eixir del rengle que'l rebaixava de sa dignitat humana.

Dirigia sa mirada allá lluny... vers la posta....

Potser seguia'l camí que dú á la vila....

Llavors dos llàgrimas devallaren per sa cara.

¡Qu'amargas devian esser!...

Potser d'anyorança, al pensar ab sos pares, sos germans qu'havía deixat á sa casa, á n'aquella volguda llar, que d'ensá de sa naixença no havia deixat encara may....

Potser pensava ab la seva estimada, ab la qu'havía passat estonas de benhaurança en mitg de mil dolcesas ignoradas y desde ara restaria soleta á la vila, orfe de sas caricias....

Potser l'idea del cuartel l'exasperava, y s'hi veyia transportat per una ignominia que no acabava de comprendre....

Contemplava divertir-se sos companys; mirava'ls arbres ab sas ramas núas, l'espai, la terra, y torna-